Warszawa, 7 października 2026 roku

Do Posłanek i Posłów
na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej

Dotyczy: 66 posiedzenia Sejmu. 8 października (czwartek) 2026. Godz. 19:00-21:00
Sprawozdanie Komisji o poselskich projektach ustaw:
- o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o radiofonii i telewizji (druki nr 2007, 2010, 2856 i 2856-A) - trzecie czytanie (pkt 34)

STANOWISKO FUNDACJI FORUM KONSUMENTÓW

w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i **przeciwdziałaniu alkoholizmowi** oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (druki sejmowe nr 2007, 2010, 2856 i 2856-A)

Fundacja Forum Konsumentów **apeluje o pilne przyjęcie projektu ustawy w kształcie, bez wprowadzonych bez konsultacji ze stroną społeczną na ostatnim etapie procesu legislacyjnego zmian mogących opóźnić jej uchwalenie lub osłabić skuteczność przewidzianych w niej rozwiązań.**

Szczególne zastrzeżenia Fundacji budzi zgłoszona na końcowym etapie prac poprawka „hazardowa" przewidująca dodanie art. 7a, dotyczącego dalszego obowiązywania zezwoleń oraz zgłoszeń odnoszących się do gier losowych wykorzystywanych do reklamy lub promocji napojów alkoholowych.

W naszej ocenie poprawka ta nie powinna zostać wprowadzona do ustawy. Może ona prowadzić do utrzymania przez długi okres określonych mechanizmów promocyjnych dotyczących alkoholu, mimo że zasadniczym kierunkiem procedowanej regulacji jest ograniczenie tego rodzaju praktyk i wzmocnienie ochrony konsumentów.

Projekt musi zostać przyjęty bez dalszego przedłużania prac

Projektowane regulacje dotyczą obszaru objętego procedurą notyfikacyjną przewidzianą w dyrektywie (UE) 2015/1535. Rozwiązania składające się na obecny projekt zostały już objęte zakończoną procedurą notyfikacyjną, co pozwala na zakończenie prac parlamentarnych i przyjęcie ustawy.

www.forumkonsumentow.org
Fundacja Forum Konsumentów
ul. Klimczaka 17/80, 02-797 Warszawa
KRS: 0000736677 | REGON: 380537866 | NIP: 5242866651
kontakt@forumkonsumentow.org

Wprowadzanie kolejnych istotnych zmian na ostatnim etapie procesu legislacyjnego może natomiast rodzić ryzyko konieczności ponownej oceny projektu z punktu widzenia obowiązków notyfikacyjnych, a w konsekwencji – dalszego przedłużenia prac.

Nie ma uzasadnienia, aby na tym etapie narażać wejście w życie oczekiwanych społecznie rozwiązań na kolejne opóźnienia.

Ma to tym większe znaczenie, że z badania opinii publicznej zleconego przez Fundację Forum Konsumentów wynika, że **ponad 70% badanych popiera rozwiązania przewidziane w procedowanej ustawie**. Ustawodawca dysponuje zatem projektem, który przeszedł dotychczasowy proces legislacyjny i notyfikacyjny, a jednocześnie odpowiada na wyraźne oczekiwanie społeczne.

Poprawka „hazardowa" dotycząca gier losowych może osłabić ochronę konsumentów

Projektowany art. 7a ust. 1 przewiduje zachowanie ważności zezwoleń na urządzanie gier losowych określonych w art. 2 ust. 1 pkt 8–11 ustawy o grach hazardowych, jeżeli gry te były wykorzystywane do reklamy lub promocji napojów alkoholowych dozwolonej na podstawie dotychczasowych przepisów.

Odesłanie to obejmuje między innymi **loterie promocyjne**. Zgodnie z ustawą o grach hazardowych są to loterie, w których uczestnik nabywa towar, usługę lub inny dowód udziału w grze i dzięki temu, bez dodatkowej opłaty, uczestniczy w grze, w której oferowane są nagrody pieniężne lub rzeczowe. Problem jest szczególnie istotny ze względu na długość obowiązywania zezwoleń. Zezwolenie na loterię promocyjną może być udzielone na okres jej trwania, nie dłuższy jednak niż dwa lata. Projektowana poprawka nie przewiduje natomiast odrębnego, krótszego terminu wygaśnięcia ochrony już udzielonych zezwoleń.

W rezultacie promocja objęta zezwoleniem uzyskanym przed wejściem nowych przepisów w życie mogłaby być kontynuowana jeszcze przez wiele miesięcy, a w określonych przypadkach przez okres zbliżony nawet do dwóch lat.

Oznaczałoby to faktyczne odsunięcie w czasie skutków regulacji w stosunku do części mechanizmów promocyjnych, które z perspektywy konsumenta należą do najbardziej angażujących.

Najważniejsza jest perspektywa konsumenta

Z punktu widzenia Forum Konsumentów podstawowym kryterium oceny projektowanych rozwiązań powinien być ich wpływ na konsumentów, a nie interes poszczególnych segmentów rynku.

Mechanizmy promocyjne łączące zakup produktu z elementem losowości oraz możliwością uzyskania kolejnego produktu lub innej korzyści ekonomicznej mogą wpływać na decyzje zakupowe konsumenta i zachęcać do dokonania zakupu albo jego powtórzenia.

Jednocześnie tego rodzaju mechanizmy mogą zmniejszać przejrzystość oferty. Konsument nie dokonuje już wyboru wyłącznie na podstawie ceny, jakości czy ilości produktu, lecz bierze pod uwagę dodatkową, losową korzyść powiązaną z zakupem.

Fundacja Forum Konsumentów
ul. Klimczaka 17/80, 02-797 Warszawa
KRS: 0000736677 | REGON: 380537866 | NIP: 5242866651
kontakt@forumkonsumentow.org

Ma to szczególne znaczenie w przypadku napojów alkoholowych – produktów, których reklama i promocja podlegają szczególnym ograniczeniom właśnie ze względu na ochronę konsumentów i zdrowia publicznego.

Powstaje przy tym zasadnicza niespójność. Z jednej strony ustawodawca zmierza do ograniczenia działań promocyjnych dotyczących alkoholu, z drugiej zaś proponowana poprawka umożliwiałaby dalsze stosowanie części takich mechanizmów przez długi czas na podstawie przepisów przejściowych. Takie rozwiązanie osłabiałoby skuteczność regulacji już w chwili jej wejścia w życie.

Fundacja Forum Konsumentów apeluje o **zakończenie prac nad ustawą i jej przyjęcie w kształcie uzgodnionym ze stroną społeczną, bez wprowadzania dalszych zmian mogących prowadzić do opóźnienia procesu legislacyjnego lub osłabienia poziomu ochrony konsumentów.**

W szczególności za nieuzasadnione uważamy wprowadzenie na tym etapie regulacji pozwalającej na wielomiesięczne utrzymanie części dotychczasowych mechanizmów promocji alkoholu w formie loterii i innych gier losowych.

Projekt przeszedł dotychczasowy proces legislacyjny i procedurę notyfikacyjną. Wiele czasu poświęcono wysłuchaniu w toku posiedzeń podkomisji strony społecznej, która miała możliwość wypowiadania się we wszystkich objętych nowelizacją kwestiach. Proponowane rozwiązania cieszą się szerokim poparciem społecznym. Tym samym zwracamy uwagę, że może budzić duże wątpliwości potrzeba tworzenia kolejnych wyjątków i otwierania na ostatnim etapie prac nowych problemów prawnych, które bez wątpienia opóźnią wejście ustawy w życie.

Apelujemy o przyjęcie projektu ustawy w obecnym kształcie.

Fundacja Forum Konsumentów

Fundacja Forum Konsumentów
ul. Klimczaka 17/80, 02-797 Warszawa
KRS: 0000736677 | REGON: 380537866 | NIP: 5242866651
kontakt@forumkonsumentow.org